

Posudek bakalářské práce Kláry Kolaříkové

Využití taneční terapie v rehabilitaci

Sladění pohybů a mimiky při tanci není jen estetickou záležitostí, ale především sociální. Jedince při tanci uspokojuje pocit společenské sounáležitosti, a tudíž získává i pocit bezpečí. Díky tomu má sladění pohybů a mimiky i svůj vnitřní dopad na tančícího jedince – napomáhá koordinaci emoční, a pravděpodobně i biochemické. Pro tyto zvláštnosti lze tance využít i jako terapeutický nástroj v situacích, kdy k synchronizaci myšlenek a citů nestačí komunikace řečí, tedy u osob psychicky oslabených, nemocných nebo nemohoucích. V této bakalářské práci se autorka Klára Kolaříková svěřuje, že její profesí je fyzioterapie, a proto si téma taneční terapie jako rehabilitačního prostředku zvolila.

Práce je standardně rozdělena do dvou částí. Teoretické zpracování tématu je popsáno na 20 stranách, malý terénní výzkum je zpracován na 22 stranách. Seznam použité literatury činí 22 položek knižních a několik internetových.

Po stručném vhledu do obecných charakteristik tance a hudby v úvodních odstavcích autorka směřuje k využití tance jako psychoterapeutického postupu, jenž se začal uplatňovat v polovině 20. století, když vývoj moderního tance dal příležitost více uplatnit osobní emotivní projev. Text pokračuje popisem principů taneční terapie, jejích možných účinků a malým přehledem vývoje v cizině a v Čechách. Následuje výklad podob terapeutického tance, jaké dovednosti akcentují, a nakonec výčtem několika skupin pacientů, jimž je terapie tancem indikována. Pro zkoumání a nalezení odpovědí v malém terénním průzkumu si autorka v užším výběru podle možností zvolila tři pracoviště, v nichž je rehabilitační tanec provozován: v domově pro seniory Sue Ryder (6 účastnic, 4 asistentky, 1 tanečník), skupina pacientů s roztroušenou sklerózou (4 účastnice, 1 tanečnice-trenérka) a v Centru komplexní péče v Dobřichovicích (3 účastnice, 1 tanečnice-trenérka). Celkem tedy autorka jednorázově sledovala během 3 a půl hodiny 3 taneční lekce, přičemž se soustředila na zjištění informací o časové délce a prostředí tréninku, o terapeutovi a jeho metodických postupech, o specifikách účastnic a o používaných pomůckách a hudbě.

Hodnocení: V teoretické části je nedostatečným způsobem popsán tanec jako základní antropologický fenomén lidských společností, jako prastarý a původní prvek konstituující řeč, náboženství, mytologii a hudbu.

V teoretické části je taneční terapie představena jako záležitost mající vliv na dekodování psychických problémů, zatímco výzkumné šetření se omezuje na fyzioterapii, resp. kinezioterapii, jež je spíše relaxační nebo rehabilitační cvičení v rytmu hudby. Ono propojení terapeuta s pacientem nahrazující psychoanalytické postupy, což je základním předpokladem taneční terapie, zůstalo málo povšimnuto. U seniorské skupiny je pozorování zaměřeno jen na asistenty a trenéra, prožitek pacientek se vymkl ze zorného pole pozorovatelky zcela. Další dvě skupiny jsou podle mého názoru nevhodně zvolené.

U skupiny s roztroušenou sklerózou se cvičení zaměřuje na aktivaci ochabujících svalů, což připomíná spíše reflexní terapii, a pohyb v tanečním rytmu v Centru komplexní péče připomíná spíše relaxační cvičení. S taneční terapií (slovu terapie ve významu ne jako léčba, ale podle řecké etymologie slova jako opora, podpora), kdy pacient pohybem prozrazuje vztah k sobě samému i k ostatním lidem a kdy terapeut ho podporuje k osobnostnímu rozvoji, to má málo společného.

Autorka si je vědoma tohoto nedostatku, o němž píše v závěru, a jenž vysvětluje tím, že v Čechách zatím nemáme postgraduální vzdělávání v taneční terapii, proto se většinou provádí fyzioterapeuticky a tělovýchovně zaměřená rehabilitace, ale konstatování bez naznačení nějaké přesnější hranice mezi taneční terapií a rehabilitačním cvičením tuto nesrovnalost neodstranilo.

V praktické části je nutno vytknout povrchnost vzhledu do konání cvičících a tančících skupin. Při tak malé pozorovatelské angažovanosti a časové nenáročnosti výzkumu zní dost nadneseně označovat to jako výzkum pomocí zúčastněného pozorování.

V textu a v seznamu literatury je jistý počet interpunkčních chyb a různých překlepů, ale v míře, která nepřekračuje hranici přijatelnosti.

Práci doporučuji k obhajobě, ale pro uvedené nedostatky navrhuji hodnotit ji známkou 3.

